

Дело C-600/23**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

2 октомври 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Cour de cassation (Белгия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

8 септември 2023 г.

Жалбоподател:

Royal Football Club Seraing

Ответници:

Fédération internationale de football association (FIFA)

Union européenne des Sociétés de Football Association (UEFA)

Union Royale Belge des Sociétés de Football Association
(URBSFA) ASBL**При участието на:**

Doyen Sports Investment Limited (привлечено трето лице)

I. Предмет на главното производство

- 1 Главното производство е във връзка с искане, подадено от Royal Football Club Seraing срещу Fédération internationale de football associations (FIFA) (Международна федерация на футболните асоциации (ФИФА), Union européenne des Sociétés de Football Association (UEFA) (Съюз на европейските футболни асоциации (УЕФА) и Union Royale Belge des Sociétés de Football-Association (URBSFA) (Белгийска кралска футболна асоциация (URBSFA), с което се цели по същество да се установи незаконосъобразността с оглед на правото на Съюза на определени от страна на ФИФА правила, предвиждащи забрана за притежаване на икономически

права върху играчи от трети лица (т.нар. „*third party ownership*“ или „*third party investment*“ практики). Иска се и обезщетение за вредите, които Royal Football Club Seraing твърди, че е претърпяло вследствие на прилагането на тази забрана. Съответно дисциплинарната комисия на ФИФА налага на Royal Football Club Seraing санкции, които са потвърдени с решение на спортния арбитражен съд на Швейцария, потвърдено от Федералния съд на Швейцария.

II. Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

- 2 Cour de cassation (Касационен съд, Белгия) приема, че за да може да се произнесе по делото в главното производство, трябва да отправи до Съда на Европейския съюз на основание член 267 ДФЕС въпроси относно тълкуването на член 19, параграф 1 ДЕС и член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, за да се установи дали тези разпоредби са пречка да се придаде сила на пресъдено нещо, както и доказателствена сила по отношение на трети лица, на арбитражно решение, когато контролът за съответствие с правото на Съюза е бил осъществен от съд на държава, която не е членка на Съюза.

III. Преюдициални въпроси

- 1) Допуска ли член 19, параграф 1 от Договора за Европейския съюз във връзка с член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз и член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз прилагането на разпоредби от националното право като член 24 и член 171[3], параграф 9 от белгийския Съдебен кодекс (Code judiciaire), които установяват принципа на силата на пресъдено нещо по отношение на арбитражно решение, върху което е бил упражнен контрол за съответствие с правото на Европейския съюз от юрисдикция на държава, която не е членка на Съюза и няма право да отправя преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз?
- 2) Допуска ли член 19, параграф 1 от Договора за Европейския съюз във връзка с член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз и член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз прилагането на разпоредба от националното право, съгласно която до доказване на противното по отношение на трети лица се придава доказателствена сила на арбитражно решение, върху което е бил упражнен контрол за съответствие с правото на Европейския съюз от съд на държава, която не е членка на Съюза и няма право да отправя преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз?

IV. Цитирани основни разпоредби на националното право

3 Цитираните национални разпоредби са по-специално следните.

A. *Loi du 16 juillet 2004 portant le Code de droit international privé (Закон от 16 юли 2004 г. относно Кодекса на международното частно право)*

– Член 22, параграф 1:

„Чуждестранно съдебно решение, подлежащо на изпълнение в държавата, в която е постановено, подлежи изцяло или отчасти на изпълнение в Белгия в съответствие с процедурата по член 23“.

– Член 26:

„Доказателствена сила на чуждестранните съдебни решения

„§ 1. Констатациите на съда, направени в чуждестранно съдебно решение, са обвързващи в Белгия, ако то отговаря на необходимите условия за автентичност съгласно правото на държавата, в която е постановено. Констатациите на чуждестранния съд се пренебрегват, ако пораждат явно несъвместими с общественения ред последици.

§ 2. За доказване на противното на установените от чуждестранния съд факти може да се използват всички правни средства“.

B. *Code judiciaire (Съдебен кодекс)*

– Член 24:

„Всяко окончателно съдебно решение има сила на пресъдено нещо от момента на постановяването му“.

– Член 28:

„Всяко съдебно решение придобива сила на пресъдено нещо от момента, в който повече не подлежи на възражение или обжалване, освен при предвидените в закона изключения и без да се засягат последиците от извънредните способности за обжалване“.

– Член 1713, параграф 9:

„В отношенията между страните арбитражното решение има последиците на съдебно решение“.

V. Представяне на фактическата обстановка и на главното производство

- 4 Първият ответник, Fédération internationale de football association (FIFA) (Международна федерация на футболните асоциации (ФИФА), е сдружение с нестопанска цел по швейцарското право със седалище в Цюрих, Швейцария. Тя обединява националните сдружения, които са отговорни за организацията и контрола на футбола в съответните държави.
- 5 Съгласно устава ФИФА разполага с регулаторни правомощия, които ѝ дават възможност да приема правила, които са задължителни както за нейните членове, така и пряко или посредством посочените сдружения, за футболните клубове от всяка страна и за картотекираните в тези клубове играчи.
- 6 Тези правила трябва да имат за цел да насърчават почтеността, етиката и спортния дух и да не допускат методи и практики, като например корупция, употреба на допинг или уреждане на изхода от спортни срещи, да излагат на опасност почтеността на състезанията, официални играчи и клубове или да водят до злоупотреби.
- 7 Вторият ответник, Union européenne des Sociétés de Football Association (UEFA) (Съюз на европейските футболни асоциации (УЕФА), е сдружение с нестопанска цел по швейцарското право със седалище в Нион, Швейцария, което обединява националните сдружения на европейския континент.
- 8 Съгласно устава УЕФА има за цел по-специално да насърчава футбола в Европа в дух на „фъърплей“, да следи и контролира развитието на футбола в Европа във всичките му форми, да подготвя и организира международни състезания, като определя критериите, които трябва да бъдат спазени за участие в тях, „да възпрепятства методи или практики да поставят в опасност редовността на срещите или на състезанията или да водят до злоупотреби във футбола“ и „да се стреми към постигане на целите си, като взема всички мерки, които счита за подходящи, като например съвкупност от правила, споразумения, конвенции, решения или програми“ (член 2 от устава).
- 9 Третият ответник, Union Royale Belge des Sociétés de Football-Association (URBSFA) (Белгийска кралска футболна асоциация (URBSFA) със седалище в Брюксел, Белгия, е белгийско сдружение без юридическа правосубектност, признато за организация в обществена полза. Тя управлява първите две професионални футболни лиги и аматьорския футбол в Белгия съвместно с други сдружения. Редовните ѝ членове са по-специално футболните клубове. URBSFA е белгийското национално сдружение, член на първите двама ответници. Има задължение да спазва и да осигурява спазването от белгийските клубове на уставите, правилниците и решенията на ФИФА и УЕФА, при спазване на общите принципи на правото, на разпоредбите,

свързани с обществения ред и на националното, регионалното и общностното законодателство в тази област. Освен това уставът ѝ предоставя регулаторни, изпълнителни, спортни, дисциплинарни и съдебни правомощия по отношение на белгийските клубове.

- 10 Привлеченото трето лице, Doyen Sports Investment Limited, е частно дружество по малтийското право със седалище в Слима, Малта. То съсредоточава търговската си дейност върху финансовата помощ за футболните клубове в Европа. Съгласно устава предметът на дейност на Doyen Sports Investment Limited е по-специално (а) покупка на футболисти, (б) на треньори и мениджъри, (в) представителство на футболисти, треньори и мениджъри, (г) трансфер на играчи, треньори и мениджъри между отделните клубове, (д) представителство на клубове, (е) да извлича печалба от футболни клубове или да има активна роля при ежедневното управление, при спазване на правилника на ФИФА и на всеки друг съответен национален или международен правилник, и (ж) да отпуска заеми на футболни клубове.
- 11 Жалбоподателят, Royal Football Club Seraing, чието седалище е в Серен, Белгия, е сдружение с нестопанска цел по белгийското право, което ръководи футболния клуб в Серен, членуващ в URBSFA. През сезон 2013 г.—2014 г. клубът е с ново ръководство с *„амбиция да върнат клуба [...] в белгийския и дори в международния елит“*. Той *„се развива за момента все още в аматьорската първа лига, тоест в предверието на професионалния футбол, в който с право е амбициран да се завърне възможно най-бързо, а това предполага да разполага с възможности за спортно и финансово укрепване“*.
- 12 ФИФА приема *„[П]равилник относно статута и трансфера на играчи“* (наричан по-нататък *„Правилникът за STJ“*), с който се установяват универсални и задължителни правила относно статута на играчите и квалификацията им за участие в организиран футбол. Някои разпоредби на този правилник са пряко обвързващи на национално равнище и трябва да бъдат включени без изменения в правилника на националните сдружения. Други трябва да бъдат въведени от всяко сдружение в собствения му правилник.
- 13 На 26 септември 2014 г. в прессъобщение на ФИФА се посочва, че *„за да се защити почтеността във футбола и на играчите, изпълнителният комитет приема принципно решение, съгласно което притежаването на икономически права върху играчи от трети лица ще бъде забранено и ще бъде предвиден преходен период“*.
- 14 С циркулярно писмо от 22 декември 2014 г., адресирано до членовете ѝ, ФИФА уведомява националните сдружения, а следователно и URBSFA, че на заседанието си на 18 и 19 декември 2014 г. изпълнителният ѝ комитет е одобрил *„нови разпоредби, които следва да бъдат включени в Правилника [за STJ], относно притежаването на икономически права върху играчи от*

трети лица и влиянието на трети страни върху клубовете“, с уточнението, че тези разпоредби влизат в сила на 1 януари 2015 г. и трябва да бъдат включени в списъка на задължителните разпоредби на национално равнище.

- 15 От 1 януари 2015 г. новият член 18bis от Правилника за STJ („[В]лияние на трети страни върху клубовете“) гласи:

„1. Никой клуб не може да сключва договор, който позволява на противникови клубове, и обратно, или на трети лица в рамките на дейността или трансферите, да разполагат с възможност за оказване на влияние върху независимостта или политиката на клуба или върху резултатите на отборите му.

2. Дисциплинарната комисия на ФИФА може да налага санкции на клубовете, които не спазват задълженията, предвидени в настоящия член“.

- 16 Член 18ter („Притежаване на икономически права върху играчи от трети лица“) от същия правилник предвижда, считано от 1 януари 2015 г.:

„1. Никой клуб или играч не може да сключва споразумение с трето лице, което му дава възможност да претендира отчасти или изцяло обезщетение, дължимо във връзка с бъдещ трансфер на играч от един клуб в друг, или да му бъде предоставено каквото и да е право във връзка с бъдещ трансфер или обезщетение за трансфер.

2. Забраната по алинея 1 влиза в сила на 1 май 2015 г.

3. Споразуменията, попадащи в обхвата на алинея 1, сключени преди 1 май 2015 г., могат да останат валидни до изтичане на договорения в тях срок. Техният срок на действие обаче не може да бъде удължавана.

4. Срокът на действие на всяко споразумение, попадащо в обхвата на алинея 1, сключено между 1 януари 2015 г. и 30 април 2015 г., не може да надвишава една година, считано от датата на сключването му.

5. До края на април 2015 г. всички съществуващи споразумения, попадащи в обхвата на алинея 1, трябва да бъдат въведени в TMS [система за регистриране на трансфери (Transfer Matching System)]. Всички клубове, които са сключили такива споразумения, трябва да ги представят — в тяхната цялост и с всички изменения или приложения — в TMS, като посочат данните на участващата трета страна, пълното име на играча и срока на споразумението.

б. Дисциплинарната комисия на ФИФА може да налага дисциплинарни санкции на клубове или играчи, които не спазват задълженията, съдържащи се в настоящото приложение“.

- 17 Така съгласно член 18ter (i) сключването на нови споразумения, които са в противоречие с тази разпоредба, е напълно забранено, считано от 1 май 2015 г.; (ii) договори все още могат да се сключват и да влизат в сила между 1 януари и 30 април 2015 г., но остават в сила само за една година след сключването им; (iii) договорите, сключени и влезли в сила преди 1 януари 2015 г., продължават да се прилагат до изтичането на срока им на действие, но не могат да бъдат продължавани след това.
- 18 Трето лице по смисъла на тези разпоредби е всяка „страна, различна от играч, чийто трансфер е настъпил, двата клуба, които осъществяват трансфера на играча от единия в другия клуб, или всеки клуб, в който играчът е картотекиран“ (Правилник за STJ, определения, точка 14).
- 19 На 30 януари 2015 г. жалбоподателят сключва споразумение с Doyen Sports, чийто срок на действие е определен до 1 юли 2018 г. Това споразумение предвижда сключването на бъдещи конкретни споразумения за финансиране на всеки играч на жалбоподателя, избран по взаимно съгласие между двете страни, и урежда прехвърлянето на икономическите права върху трима поименно посочени играчи; съгласно това споразумение Doyen Sports става собственик на 30 % „от финансовата стойност, произтичаща от федеративните права“ на тези играчи, като на жалбоподателя се забранява да прехвърля на трето лице своя дял върху икономическите права на тези играчи „независимо и самостоятелно“.
- 20 На 3 април 2015 г. Doyen Sports предявява иск срещу тримата ответници пред Tribunal de commerce francophone de Bruxelles (работещия на френски език търговски съд в Брюксел); на 8 юли 2015 г. жалбоподателят встъпва по свое желание в производството.
- 21 Последният иска от съда по-специално да установи незаконосъобразността с оглед на правото на Съюза, и по-специално с оглед на правото на свободно движение на капитали, на правото на свободно предоставяне на услуги, на свободното движение на работници и на правото на конкуренция, на пълна забрана на практиките, изключени по силата на членове 18bis и 18ter от Правилника за STJ (наричани *third party ownership* или *third party investment*), да обяви нищожността на всеки правилник, съдържащ такава пълна забрана, да разпореди на УЕФА да измени своя „Правилник за лицензиране на клубовете и на финансовия феърплей“, така че да го приведе в съответствие с практиката на *third party ownership* или *third party investment*, и да му изплати на основание член 1382 от стария белгийски Граждански кодекс, съгласно който всяко действие или бездействие на дадено лице, с което се причинява вреда на друго, поражда задължение за този, който виновно е причинил вредата, да я поправи, сума, определена в

неокончателен размер на 500 000 евро като обезщетение за вредите, претърпени в резултат от прилагането на членове 18bis и 18ter от посочения правилник.

- 22 На 7 юли 2015 г. жалбоподателят и Doyen Sports сключват споразумение, подобно на споразумението от 30 януари 2015 г., за прехвърляне на 25 % от икономическите права на поименно посочен нов играч.
- 23 На 4 септември 2015 г. дисциплинарната комисия на ФИФА обявява жалбоподателя за виновен за нарушение на посочените членове 18bis и 18ter поради сключването на посочените споразумения; комисията му забранява да картотекира играчи в продължение на четири прозореца за картотекиране и му налага глоба в размер на 150 000 швейцарски франка.
- 24 На 7 януари 2016 г. Апелативната комисия на ФИФА отхвърля жалбата на жалбоподателя срещу това решение.
- 25 На 9 март 2016 г. жалбоподателят обжалва решението от 7 януари 2016 г. пред швейцарския спортен арбитражен съд, сезиран в съответствие с арбитражна клауза, включена в устава на ФИФА.
- 26 С решение от 17 ноември 2016 г. Tribunal de commerce francophone de Bruxelles (работещия на френски език търговски съд в Брюксел) обявява, че не е компетентен да разгледа исканията на жалбоподателя.
- 27 На 19 декември 2016 г. жалбоподателят подава въззивна жалба срещу това решение.
- 28 В решение от 9 март 2017 г. арбитражният съд приема, че приложимото право обхваща
 - правилниците на ФИФА и швейцарското право, включително Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (наричана по-нататък „ЕКПЧ“);
 - правото на Съюза, и по-специално разпоредбите на Договорите относно свободата на движение и конкуренцията, и то като императивни разпоредби на чуждестранното право по смисъла на член 19 от швейцарския федерален закон за международното частно право от 18 декември 1987 г.
- 29 Арбитражният съд приема, че членове 18bis и 18ter от Правилника за STJ са законосъобразни, намалява на три прозореца забраната за картотекиране на играчи и оставя в сила наложената глоба.
- 30 На 15 май 2017 г. жалбоподателят подава жалба за отмяна на решението от 9 март 2017 г. пред Федералния съд на Швейцария. Този съд отхвърля жалбата с решение от 20 февруари 2018 г.

- 31 Пред Cour d'appel de Bruxelles (Апелативен съд, Брюксел) жалбоподателят търси отговорност от тримата ответници на основание член 1382 и сл. от Гражданския кодекс. Той поддържа, че тримата ответници нарушават правото на Съюза, като не му дават възможност да сключва споразумения „*third party investment*“ или „*third party ownership*“, че това нарушение на правото на Съюза го лишава от средство за финансиране или развитие и че дисциплинарните санкции имат вредоносни последици.
- 32 Невъзможността за укрепване на ядрото на отбора чрез наемане на нови играчи възпрепятства спортното му развитие. В продължение на три последователни прозореца за картотекиране клубът също така е бил възпрепятстван да картотекира нови млади играчи или да продължи картотекирането на млади играчи в клуба, което е довело до отписването и напускането на десетина отбори, като всичко се изразява в загуба на приходи от вноските за членство, плащани от новодошлите играчи, както и от входните такси, събирани по време на спорните срещи в клуба.
- 33 Жалбоподателят иска от Cour d'appel да установи незаконосъобразността на членове 18bis и 18ter от Правилника за STJ, доколкото те нарушават правото на Съюза и ЕКПЧ, а според него това води до отговорност на ФИФА.
- 34 Той излага 13 основания:
- 1) нарушение на правото на свободно движение на капитали,
 - 2) нарушение на правото на свободно предоставяне на услуги,
 - 3) нарушение на правото на свободно движение на работници,
 - 4) нарушение на член 102 ДФЕС,
 - 5) нарушение на член 101 ДФЕС,
 - 6) нарушение на правото на собственост, гарантирано от ЕКПЧ,
 - 7) незаконосъобразността на правилото на УЕФА за „финансовия феърплей“ с оглед на правото на Съюза (членове 63, 101 и 102 ДФЕС),
 - 8) незаконосъобразност на санкциите с оглед на „основните свободи на Европейския съюз“,
 - 9) незаконосъобразност на санкциите с оглед на принципа на пропорционалност,
 - 10) незаконосъобразност на санкциите с оглед на принципа, че наказанието е лично,

- 11) Спортният арбитражен съд не отговаря на изискванията за независимост и безпристрастност, предвидени в член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз и член 6 от ЕКПЧ,
- 12) налагането на такъв задължителен арбитраж засилва последиците от нарушенията на основните свободи на Европейския съюз и, в по-широк план, лишава страните от гарантираните им от Съюза права,
- 13) липса на екзекватура на решението от 9 март 2017 г. на спортния арбитражен съд.
- 35) Както отбелязва *Cour d'appel*, жалбоподателят поддържа, че членове 18bis и 18ter от Правилника за STJ нарушават редица разпоредби на Договора за функционирането на ЕС и на ЕКПЧ. Първото, второто, третото и четвъртото основание са свързани с нарушение на основни свободи. Четвъртото и петото основание се отнасят до правото на конкуренцията. Шестото основание е свързано с правото на собственост, гарантирано от ЕКПЧ. Осмото основание се отнася до законосъобразността на дисциплинарните санкции. Основания 9—13 се отнасят до законосъобразността (i) на наложените от ФИФА дисциплинарни санкции и (ii) на арбитражното решение с оглед на правото на Съюза.
- 36) Що се отнася до гарантираните от Съюза свободи, жалбоподателят изтъква по-специално, че спорната забрана може да възпрепятства свободното движение на капитали, тъй като, както в конкретния случай, тази забрана възпрепятства малтийски *third party owner* да инвестира в белгийски клуб. Забраната ограничава свободното движение на услуги, тъй като намаляването на разходите за „играчи“ (заплати, трансфери и др.), което тя поражда, води до намаляване на обема на услугите. Жалбоподателят твърди, че забраната на *third party ownership* ще ограничи възможностите, с които разполагат някои европейски граждани (професионални футболни играчи, чийто международен трансфер е станал възможен чрез вносна „*third party ownership*“) да напуснат държавата си членка по произход, за да предложат услугите си на клуб, установен в друга държава членка. Той счита, че тези ограничения пред свободното движение на капитали, услуги и работници по никакъв начин не могат да бъдат обосновани с императивно съображение от общ интерес.
- 37) По отношение на правото на конкуренция, той отбелязва, що се отнася до член 102 ДФЕС, че доколкото ФИФА си е присвоила изключителното правомощие да регулира пазара на трансфери (а след това да разпростира регулаторната си дейност по отношение на трети лица на този пазар), безспорно тя има господстващо положение на този пазар. Злоупотребата се състои в пълното изключване на всички настоящи и потенциални оператори, които не са клубове от съответния пазар, с цел пазарът да бъде запазен за нейните крайни членове — клубовете.

- 38 Що се отнася до член 101 ДФЕС, жалбоподателят счита, че членове 18bis и 18ter, които могат да се считат за резултат от споразумение между членовете на ФИФА с участието на УЕФА, създават ограничения на конкуренцията. Ограниченията на свободата на инвестиране намаляват свободата на финансиране на клубовете и засягат същността на конкурентния процес: клубовете са ограничени при определянето на политиката си за привличане на играчи. Именно потребителите на „футболния“ продукт са тези, които биха се оказали засегнати от получаването на продукт с по-ниско качество.
- 39 ФИФА, която трябва да докаже, че пълната забрана на практиката на *third party ownership* или *third party investment* е обоснована и пропорционална на постигането на законните ѝ цели, не доказва това.
- 40 Що се отнася до законосъобразността на санкциите, жалбоподателят твърди, че всяка санкция, основана на правило, което нарушава свободите на Съюза, сама по себе си нарушава тези свободи.
- 41 ФИФА оспорва всички изтъкнати от жалбоподателя основания и по-специално твърди, че положителното действие на силата на пресъдено нещо, с която се ползва решението от 9 март 2017 г. на Tribunal arbitral du sport (Спортен арбитражен съд), възпрепятства преразглеждането на законосъобразността на забраната на *third party ownership* в рамките на това съдебно производство.
- 42 По отношение на основания 1—6 и 8 Cour d'appel de Bruxelles (Апелативен съд Брюксел) постановява, че от член 1713, параграф 9 от Code judiciaire (Съдебен кодекс), както и от членове 24 и 28 от същия кодекс следва, че арбитражно решение има сила на пресъдено нещо от датата, на която е постановено, без да е необходимо предварително да се води производство по екзекватура, освен ако националната юрисдикция не го отмени. В случая арбитражното решение е окончателно и е придобило сила на пресъдено нещо след отхвърлянето на 20 февруари 2018 г. от Федералния съд на Швейцария на жалбата за отмяна. С арбитражното решение обаче се решава спорният въпрос за съвместимостта на членове 18bis и 18ter от Правилника с правото на Съюза, който е формулиран по идентичен начин пред Cour d'appel (Апелативен съд) в рамките на иска за гражданска отговорност.
- 43 По отношение на основания 9—13 Cour d'appel (Апелативен съд) приема, че жалбоподателят неоснователно оспорва валидността на дисциплинарните санкции, наложени от Tribunal arbitral du sport (Спортен арбитражен съд) и арбитражното решение. Компетентността на Tribunal arbitral du sport (Спортен арбитражен съд) не се оспорва от никоя от страните. Следователно основанието за незаконосъобразност на дисциплинарните санкции, изведено от задължителния характер на арбитражното производство, трябва да се отхвърли по същество. На следващо място, съгласно постоянната практика на Съда арбитражният съд не е юрисдикция по смисъла на член 267 ДФЕС и следователно не може да отправя преюдициални запитвания.

- 44 Cour d'appel (Апелативен съд) приема, че невъзможността арбитражен съд, белгийски или чуждестранен, да сезира Съда на Европейския съюз, произтичаща от член 267 ДФЕС, както е тълкуван от Съда, сама по себе си не води до невалидност на решенията на този съд с оглед на член 6, параграф 1 от ЕКПЧ.
- 45 Припомня, че в подробно мотивирано решение от 20 февруари 2018 г. Tribunal fédéral suisse (Федерален съд на Швейцария) е потвърдил предходната си съдебна практика и е приел, че Tribunal arbitral du sport (Спортен арбитражен съд) е истински независим и безпристрастен арбитражен съд, и че няма причина за преразглеждане на трайно установена съдебна практика.
- 46 Съгласно член 22, параграф 1 от белгийския Code de droit international privé (Кодекс на международното частно право) всяко чуждестранно съдебно решение се признава в Белгия по силата на закона без каквото и да е производство. В резултат на това признаване силата на пресъдено нещо на чуждестранното съдебно решение е възприета в Белгия. Положителното действие на силата на пресъдено нещо, с която се ползва решението от 20 февруари 2018 г. на Федералния съд на Швейцария, пречатства оспорването от страна на жалбоподателя пред Cour d'appel (Апелативен съд) на качеството на независим и безпристрастен съд на спортния арбитражен съд и на валидността на арбитражното решение, по-специално с оглед на принципа на пропорционалност.
- 47 Накрая, екзекватурата се отнася единствено до принудителното изпълнение на решението, тоест до изпълнението му чрез принуда. Арбитражното решение не е невалидно само поради факта, че не е било предмет на екзекватура. Следователно основанието за незаконосъобразност на санкциите, изведено от липсата на екзекватура на арбитражното решение, трябва да се отхвърли по същество (основание 13).
- 48 Дисциплинарните санкции, наложени от спортния арбитражен съд на основание членове 18bis и 18ter от Правилника за STJ, се налагат на жалбоподателя, а не на трети лица, които остават свободни да практикуват футбол. Следователно тези санкции не са незаконосъобразни от гледна точка на принципа, че наказанието е лично (основание 10).
- 49 Така Cour d'appel (Апелативен съд) стига до извода, че основанията, изведени от нарушение на правото на Съюза и на гарантираните от ЕКПЧ права, са недопустими или неоснователни. Следователно нарушения, за които се твърди, че ФИФА носи отговорност, не са доказани. Поради това искането на жалбоподателя за обезщетение за вреди е неоснователно.
- 50 Поради това с решение от 12 декември 2019 г. Cour d'appel de Bruxelles (Апелативен съд Брюксел) отхвърля подадената от жалбоподателя въззивна

жалба срещу решението от 17 ноември 2016 г. и обявява за неоснователни направените от него искания.

51 Жалбоподателят подава касационна жалба срещу това решение.

VI. Доводи на страните в главното производство

52 Жалбоподателят излага три основания пред Cour de cassation (Касационен съд).

A. Първо основание

53 С първото си основание, изведено от задължителния характер на арбитражното производство, той изтъква нарушение на следните разпоредби:

- член 19, параграф 1 ДЕС,
- членове 18, 45, 56, 63, 101, 102, 267 и 344 ДФЕС,
- членове 15, 16 и 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз,
- член 1, член 2, точка 1, членове 4 и 5 от Директива 2014/104/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 година относно някои правила за уреждане на иски за обезщетение за вреди по националното право за нарушения на разпоредбите на правото на държавите членки и на Европейския съюз в областта на конкуренцията,
- принцип на ефективност на правото на Съюза,
- принцип на предимство на правото на Съюза пред националните разпоредби, произтичащ по-специално от член 4 ДЕС и член 288 ДФЕС,
- членове 23—28 и 1713, § 9 от Code judiciaire (Съдебен кодекс),
- членове 22—27 от Закона от 16 юли 2004 г. относно Кодекса на международното частно право,
- членове 1383 и 1384 от Гражданския кодекс,
- член 149 от Конституцията.

54 С първата част жалбоподателят припомня, че е изтъкнал пред Cour d'appel (Апелативен съд), че задължителното арбитражно производство пред спортния арбитражен съд, който му е наложено едностранно, засилва

нарушенията на основните свободи на Съюза и по-общо го лишава от гарантираните му европейски права.

- 55 По дело AT.40208, *International Skating Union's Eligibility Rules*, Европейската комисия приема по отношение на арбитражните клаузи в полза на спортния арбитражен съд, наложени от Устава на Международната федерация по фигурно пързаляне, че „(57) *правилата относно арбитража при обжалване са предвидени в член 25 от Конституцията на [тази федерация] и предвиждат, че „решенията на спортния арбитражен съд са окончателни и обвързващи, като се изключва компетентността на гражданския съд“.* (58) [...] *Правилата относно арбитража при обжалване засилват ограниченията на конкуренцията [...]. Комисията е на мнение, че правилата за арбитраж при обжалване засилват ограниченията на конкуренцията, причинени от правилата за допустимост [...]. Във връзка с правилата за допустимост, правилата за арбитраж при обжалване засилват ограничаването на търговската свобода и изключването на потенциалните конкуренти на [Международната федерация по фигурно пързаляне]*“.
- 56 Жалбоподателят също така твърди, че в решение от 6 март 2018 г., *Achmea* (C-284/16, EU:C:2018:158), Съдът е потвърдил подчиняването на арбитражната институция на истински съдебен контрол от момента, в който са засегнати основни разпоредби на правото на Съюза, и въз основа на това е стигнал по същество до извода, че дадена държава членка не е изпълнила задължението си да гарантира пълната ефективност на правото на Съюза и автономията на същото това право, когато се съгласява да се подчини на определени видове арбитраж. Дори когато става въпрос за „търговски арбитраж“, който произтича от автономията на волята на страните, е необходимо да е налице съдебен контрол с възможност за отправяне на преюдициални запитвания, позволяващи да се гарантира зачитането на обществения ред на Европейския съюз. По същия начин, ако не и в по-голяма степен, както арбитражно производство, наложено от две държави членки в рамките на двустранен договор, така и налагането с устава на ФИФА да се прибегне до арбитража на спортния арбитражен съд, възпрепятства пълната ефективност на правото на Съюза и накърнява автономията на това право, по-специално като възпрепятства отправянето на преюдициални запитвания до Съда на Европейския съюз.
- 57 С нито едно съображение от обжалваното съдебно решение, отбелязва жалбоподателят, не се дава отговор на това основание, изведено от обстоятелството, че задължителното арбитражно производство на спортния арбитражен съд, съчетано с изключително ограничени контрол за законосъобразност, упражнен от Федералния съд на Швейцария, възпрепятства същинското прилагане на правото на Съюза. Следователно това съдебно решение не е надлежно мотивирано (член 149 от Конституцията).

- 58 С втора част от първото основание жалбоподателят отправя упрек, че в обжалваното съдебно решение не се разглежда дали решението на спортния арбитражен съд от 9 март 2017 г., на което той признава силата на пресъдено нещо, е съобразено с основните разпоредби на правото на Съюза, макар това арбитражно решение да не е било предмет на контрол за съответствие с това право.
- 59 Съгласно принципа, закрепен в член 344 ДФЕС, държавите членки, сред които Белгия, могат да разрешат спорове, отнасящи се до прилагането или тълкуването на Договорите, да се уреждат по начини, различни от предвидените в тях (решение от 6 март 2018 г., Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, т. 31). От друга страна, правото на Съюза *„се характеризира [...] с това, че произтича от автономен източник, представляван от Договорите, с предимството по отношение на правните системи на държавите членки, както и с директния ефект на цяла поредица разпоредби, приложими по отношение на техните граждани и самите тях [...]“. За да гарантират запазването на специфичните особености и на автономията на правния ред на Съюза, Договорите създават система за правораздаване, предназначена да осигури последователност и единство при тълкуването на правото на Съюза“* (решение от 6 март 2018 г., Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, т. 33 и 35).
- 60 Съгласно член 19, параграф 1 ДЕС националните съдилища и Съдът са тези, които трябва да гарантират пълното прилагане на правото на Съюза във всички държави членки. По-специално ключовият елемент в тази система е производството за преюдициално запитване, предвидено в член 267 ДФЕС (решение от 6 март 2018 г., Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, т. 36 и 37).
- 61 Макар редът и условията за прилагане на принципа за силата на пресъдено нещо да попадат във вътрешния правов ред на държавите членки по силата на принципа за процесуалната автономия на последните, *„[те] обаче не трябва да са по-неблагоприятни от тези, които уреждат подобни вътрешни положения (принцип на равностойност), нито да са съставени така, че да правят практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на правата, предоставени от общият правов ред (принцип на ефективност)“* (решение от 3 септември 2009 г., Fallimento Olimpiclub, C-2/08, EU:C:2009:506, т. 24).
- 62 Ако вследствие на волята на съответните страни спорът помежду им се решава с решение, постановено от арбитражен съд, който не може да се счита за „юрисдикция на държава членка“ по смисъла на член 267 ДФЕС и следователно не е оправомощен да отправи до Съда преюдициално запитване, упражняваният от юрисдикциите на държава членка контрол може да бъде ограничен *„стига в рамките на този контрол да може да се обсъдят основните разпоредби на правото на Съюза и евентуално да бъде отправено преюдициално запитване за тях до Съда“* (решение от 6 март 2018 г., Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, т. 54 и 55). Този контрол върху

основните разпоредби на правото на Съюза, и по-специално върху разпоредбите, свързани с европейския обществен ред, е още по-важен, когато арбитражът е „задължителен“ съгласно устава на сдружение като ФИФА.

- 63 Членове 23—28 от Code judiciaire (Съдебен кодекс) и членове 22—29 от Code de droit international privé (Кодекс на международното частно право) не могат да възпрепятстват оспорването пред съдилищата на държава членка на въпросите, по които арбитражен съд се е произнесъл в друго производство относно тълкуването на нормите от обществения ред на правото на Съюза, свързани по-специално със свободното движение на работници (член 45 ДФЕС и член 15 от Хартата), със свободното предоставяне на услуги (член 56 ДФЕС и член 16 от Хартата), със свободното движение на капитали (член 63 ДФЕС), с правото в областта на конкуренцията (членове 101 и 102 ДФЕС). Прилагане на принципа на силата на пресъдено нещо, който не допуска белгийският съд да провери дали арбитражното решение на спортния арбитражен съд, проверено от Федералния съд на Швейцария, не нарушава основните разпоредби на правото на Съюза и за тази цел евентуално да отправи преюдициално запитване до Съда, би довело в посочените области до пречки пред ефективното прилагане на нормите на правото на Съюза, които не могат да бъдат обосновани от принципа на правна сигурност и следователно трябва да се считат за противоречащи на принципа на ефективност на правото на Съюза (решение от 3 септември 2009 г., Fallimento Olimpiclub, C-2/08, EU:C:2009:506, т. 30 и 31).
- 64 Освен това от член 1, член 2, точка 1 и членове 4 и 5 от Директива 2014/104/ЕС следва, че европейското право гарантира, че правото на всеки, който е претърпял вреда вследствие на нарушение на правото в областта на конкуренцията (членове 101 и 102 ДФЕС), може да бъде ефективно упражнено и да се поиска и получи пълно обезщетение за тези вреди, както и че в съответствие с принципа на ефективност националните материалноправни и процесуалноправни норми трябва да се прилагат така, че да не правят практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на това право.
- 65 Също така съгласно член 47 от Хартата всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са нарушени, има право на ефективни правни средства за защита пред независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон.
- 66 От това следва, че след като в обжалваното съдебно решение е прието, че основанията, изведени от нарушение от страна на ФИФА на правото на Съюза и на гарантираните от ЕКПЧ права, са недопустими или неоснователни, без да се разгледа дали арбитражното решение зачита основните разпоредби на правото на Съюза, които жалбоподателят твърди, че са нарушени и за които той може да иска обезщетение за вредите, произтичащи от това нарушение, това съдебно решение нарушава всички

посочени в основанието разпоредби, с изключение на член 149 от Конституцията (задължение за мотивиране).

Б. Второ основание

- 67 С второто си основание, с което твърди, че с обжалваното съдебно решение неправилно е отхвърлено искането му срещу УЕФА за обезщетение за вреди, жалбоподателят изтъква нарушение на следните разпоредби:
- член 149 от Конституцията;
 - членове 101 и 102 ДФЕС;
 - член 1, параграф 1, членове 2, 3, 4, 5 и член 11, параграф 1 от Директива 2014/104/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 година относно някои правила за уреждане на иски за обезщетение за вреди по националното право за нарушения на разпоредбите на правото на държавите членки и на Европейския съюз в областта на конкуренцията;
 - членове 1382, 1383 и 1384 от Гражданския кодекс.
- 68 С първата част жалбоподателят твърди, че УЕФА активно е подкрепила забраната на споразуменията *third party ownership* или *third party investment*. При това положение чрез прилагане на еквивалентна причинно-следствена връзка трябва да се приеме, че самата УЕФА е допринесла, поне косвено, за различните претърпени от жалбоподателя вреди и в резултат на това следва да отговаря спрямо него за поправянето им. С оглед на член 11, параграф 1 от Директива 2014/104, който включва части от „предприятия, които са нарушили конкурентното право чрез общо поведение“, УЕФА трябва да се счита за солидарно отговорна за причинената от тези нарушения вреда и поради това да бъде задължена да обезщети вредата в пълен размер.
- 69 С втората част жалбоподателят изтъква, че в обжалваното съдебно решение е установено, че ФИФА „*е сдружение с нестопанска цел по швейцарското частно право, което обединява националните сдружения, отговарящи за организацията и контрола на футбола в съответните страни и територии*“, и че УЕФА „*е сдружение с нестопанска цел, което обединява националните сдружения на европейския континент*“. В заключение жалбоподателят изтъква, че УЕФА е конфедерация на сдружения, която от своя страна е член на ФИФА. УЕФА оспорва това твърдение.
- 70 Членове 101 и 102 ДФЕС имат директен ефект в отношенията между частноправни субекти и предоставят права за правните субекти, които националните юрисдикции трябва да охраняват (решения на Съда от 14 март 2019 г., *Skanska Industrial Solutions* и др., C-724/17, EU:C:2019:204, т. 24 и от 5 юни 2014 г., *Kone* и др., C-557/12, EU:C:2014:1317, т. 20). Пълната ефективност на тези разпоредби, и по-специално полезното действие на

забраните, установени в тях, биха били поставени под въпрос, ако не е възможно всеки да иска да бъдат поправени вредите, които евентуално е претърпял от договор или поведение, който/което може да ограничи или наруши конкуренцията (решение на Съда от 14 март 2019 г., *Skanska Industrial Solutions* и др., C-724/17, EU:C:2019:204, т. 2[5]). Това право на обезщетение в пълен размер се потвърждава от членове 1, 2, 3 и 4 от Директива 2014/104/ЕС.

- 71 Чрез прилагането на член 101 ДФЕС жалбоподателят изтъква, че всяко решение на обединение на сдружения на предприятия обвързва своите членове, които впрочем са длъжни да спазват решението и да искат спазването му, поради което, подобно на обединението на сдружения на предприятия, в рамките на което е взето решението, те са съавтори на това решение (решение на Общия съд от 26 януари 2005 г., *Piau/Комисия*, T-193/02, EU:T:2005:22, т. 75). За целта не се изисква членовете на сдружението действително да са участвали в нарушението, а само по силата на вътрешните си правила сдружението да разполага с възможност да обвързва своите членове (решение на Съда от 16 ноември 2000 г., *Finnboard/Комисия*, C-298/98 P, EU:C:2000:634).
- 72 За прилагането на член 102 ДФЕС жалбоподателят твърди, че приетите от ФИФА правила, с които се забраняват споразуменията „*third party ownership*“ или „*third party investment*“, също могат да се считат за злоупотреба със съвместно господстващо положение по смисъла на член 102 ДФЕС, в която участват както ФИФА, така и УЕФА, предвид включването ѝ в устава на ФИФА, тъй като националните федерации или федерациите, обединяващи клубовете, се явяват колективно образувание спрямо икономическите субекти и потребителите.
- 73 Съгласно член 102 ДФЕС и член 11, параграф 1 от Директива 2014/104 участие в злоупотреба със съвместно господстващо положение, тоест „общо поведение“, може да произтича от „пасивен принос“ и дори от „мълчаливо одобрение на поведението“, без да се изисква предприятието да разполага със собствени правомощия за вземане на решения, намеса или налагане на санкции, що се отнася до осъществяването на злоупотребата с господстващо положение.
- 74 Според жалбоподателя от това следва, че изключването на всякаква отговорност на УЕФА за вредите, произтичащи от прилагането на забраната на „*third party ownership*“ или „*third party investment*“, не е правно обосновано.

В. Трето основание

- 75 С третото си основание жалбоподателят критикува обжалваното съдебно решение за това, че е отхвърлен искът му срещу URBSFA, като неправилно е прието, че доказателствената стойност, свързана със силата на пресъдено

нещо на арбитражното решение от 9 март 2017 г. на спортния арбитражен съд, поражда за него тежестта да докаже несъвместимостта на членове 18bis и 18ter от Правилника за STJ с правото на Съюза — което той не бил доказал.

- 76 Жалбоподателят твърди, че са нарушени следните разпоредби:
- член 149 от Конституцията;
 - член 19, параграф 1 ДЕС;
 - членове 18, 45, 56, 63, 101, 102, 267 и 344 ДФЕС;
 - членове 15, 16 и 47 от Хартата;
 - член 1, член 2, точка 1, членове 4 и 5 от Директива 2014/104/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 година относно някои правила за уреждане на искове за обезщетение за вреди по националното право за нарушения на разпоредбите на правото на държавите членки и на Европейския съюз в областта на конкуренцията;
 - принцип на ефективност на правото на Европейския съюз;
 - принцип на предимство на правото на Европейския съюз пред националните разпоредби, произтичащ по-специално от членове 4 ДЕС и 288 ДФЕС;
 - членове 23—28, член 870 и член 1713, параграф 9 от Code judiciaire (Съдебен кодекс);
 - членове 1165, 1315, 1350, параграф 3, членове 1352, 1382 и 1383 от Code civil (Гражданския кодекс).
- 77 Жалбоподателят твърди, че когато е установено ограничение на свободното движение на капитали, гарантирано от член 63 ДФЕС, което може да е резултат от картел, споразумение или решение, забранени с член 101 ДФЕС, авторът на това ограничение трябва да докаже, че то е обосновано от цели, които са легитимни и пропорционални на постигането на тези цели.
- 78 Макар арбитражно решение, което има сила на пресъдено нещо между страните, да има доказателствена стойност по отношение на трети лица, които не са страни по делото и могат да я оспорят, произтичащата от тези разпоредби доказателствена сила все пак не може да възпрепятства ефективността на разпоредбите на правото на Съюза.
- 79 Според жалбоподателя от това следва, че тези разпоредби не могат да доведат до това страната, увредена от ограничение на свободното движение на капитали в резултат на решение на ФИФА, да трябва да докаже, че това ограничение не е обосновано от легитимни цели, нито е пропорционално на

последните поради доказателствената сила на арбитражно решение на спортния арбитражен съд, чиято отмяна е отхвърлена от Федералния съд на Швейцария, тоест юрисдикция, която — за разлика от белгийските юрисдикции — не е длъжна да отправя преюдициалното запитване по член 267 ДФЕС.

- 80 Подобно прилагане на тези разпоредби, което придава доказателствена стойност на решението на спортния арбитражен съд относно съвместимостта на членове 18bis и 18ter от Правилника за STJ със свободите на движение на капитали, свободното предоставяне на услуги и свободното движение на работници и с членове 101 и 102 ДФЕС, водело до това, че пред белгийските съдилища, които могат и трябва да отправят до Съда въпроси, свързани с тълкуването на правото на Съюза, доказването на липсата на легитимна цел на мярката или на пропорционалността на тази мярка с преследваната цел било в тежест на увреденото от тези ограничения лице. Това представлявало значителна пречка пред ефективното прилагане на нормите на Съюза в тази област и следователно трябва да се счита за противоречащо на принципа на ефективност на правото на Съюза.
- 81 С отказа да бъде отправено преюдициално запитване до Съда обжалваното съдебно решение нарушава всички разпоредби, посочени в основанието.
- 82 Ответниците повдигат възражения за недопустимост на всички тези основания.

VII. Преценка на Cour de cassation (Касационен съд) и мотиви за отправяне на преюдициалното запитване

A. По първото основание

- 83 Cour de cassation (Касационен съд) приема, че в първата си част твърдението за незаконосъобразност на дисциплинарните санкции, изведено от задължителния характер на арбитражното производство, е неоснователно, тъй като Cour d'appel (Апелативен съд) е разгледал това основание, като е констатирал, че след възникването на спора жалбоподателят е потвърдил компетентността на спортния арбитражен съд и че компетентността на този съд не е била оспорена от никоя от страните.
- 84 Що се отнася до втората част, Cour de cassation (Касационен съд) постановява, че възражението за недопустимост не може да бъде уважено. В обжалваното съдебно решение преценката да се отхвърлят исканията на жалбоподателя срещу ФИФА не се основава на съображението, че жалбоподателят не е представил доказателства за твърденията си за нарушения, изведени от правото на Съюза, а на съображението, че силата на пресъдено нещо на решението от 9 март 2017 г. не допуска Cour d'appel

(Апелативен съд) да преразгледа въпроса за съвместимостта на членове 18bis и 18ter от Правилника за STJ с правото на Съюза.

- 85 Съгласно член 19, параграф 1 ДЕС Съдът на Европейския съюз осигурява спазването на правото при тълкуването и прилагането на Договорите; държавите членки установяват правните средства, необходими за осигуряването на ефективна правна защита в областите, обхванати от правото на Съюза.
- 86 Съгласно член 47 от Хартата всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са били нарушени, има право на ефективни правни средства за защита пред съд.
- 87 Директива 2014/104/ЕС предвижда:
- в член 1, алинея 1, че с тази директива се установяват определени правила, необходими да се гарантира, че всеки, който е претърпял вреда вследствие на нарушение на конкурентното право от страна на предприятие или сдружение на предприятия, може ефективно да упражни правото си да претендира от това предприятие или сдружение обезщетение в пълен размер за тази вреда. Освен това с нея се установяват правила за насърчаване на конкуренцията на вътрешния пазар без нарушения и за отстраняване на пречките пред правилното му функциониране чрез осигуряване на равностойна защита в целия Съюз за всеки, претърпял такава вреда;
 - в член 2, точка 1, че за целите на тази директива „нарушение на конкурентното право“ означава нарушение на член 101 или член 102 ДФЕС или на националното конкурентно право;
 - в член 4, че в съответствие с принципа на ефективност държавите членки гарантират, че всички национални правила и процедури, свързани с предявяването на претенции за претърпени вреди, се подготвят и прилагат по начин, който не прави практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на предвиденото в правото на Съюза право на обезщетение в пълен размер за вреди, причинени вследствие на нарушение на конкурентното право. В съответствие с принципа на равностойност националните правила и процедури, свързани с иски за обезщетение за вреди вследствие на нарушения на член 101 ДФЕС или член 102 ДФЕС не могат да са по-малко благоприятни за лицата, за които се твърди, че са увредени, от правилата и процедурите, които уреждат подобни иски за обезщетение за вреди вследствие на нарушения на националното право.
- 88 В решението си от 23 март 1982 г., Nordsee (102/81, EU:C:1982:107), Съдът припомня, че е важно общностното право да се спазва изцяло на територията на всички държави членки, като следователно страните по даден договор не са свободни да се отклоняват от него, и обръща внимание на факта, че ако доброволният арбитраж повдига въпроси от общностното право, би могло да се наложи общите юрисдикции да разгледат тези въпроси, или в рамките на

сътрудничеството, което те оказват на арбитражните съдилища, по-специално, за да ги подпомогнат в някои процесуални действия или при тълкуването на приложимото право, или в рамките на контрола на арбитражното решение, който е по-широкообхватен или по-тесен, в зависимост от случая, при обжалване, оспорване, екзекватура или друго средство за правна защита, предвидено в приложимото национално законодателство.

- 89 В решение от 6 март 2018 г., *Achmea* (C-284/16, EU:C:2018:158), Съдът посочва, че за да гарантират запазването на специфичните особености и на автономията на правния ред на Съюза, Договорите създават система за правораздаване, предназначена да осигури последователност и единство при тълкуването на правото на Съюза, че в този контекст съгласно член 19 ДЕС националните юрисдикции и Съдът са длъжни да гарантират пълното прилагане на правото на Съюза във всички държави членки, както и да осигурят съдебна защита на правата, които лицата черпят от правото на Съюза, и по-специално че ключовият елемент в правораздавателна система на Съюза е предвиденото в член 267 ДФЕС производство за преюдициално запитване, което с установяването на диалог между съдилища — между Съда и юрисдикциите на държавите членки, има за цел да осигури еднообразното тълкуване на правото на Съюза, което по този начин дава възможност да се осигури неговата безпротиворечивост, пълното му действие и автономията му, както и, в последна сметка, присъщия на това право характер, установен по силата на Договорите.
- 90 В решението си от 7 април 2022 г., *Avio Lucos* (C-116/20, EU:C:2022:273) Съдът постановява, от една страна, че с цел да се гарантира както стабилността на правото и на правоотношенията, така и доброто правораздаване, е важно съдебните решения, които са влезли в сила след изчерпване на възможностите или изтичане на сроковете за обжалване, да не могат повече да бъдат оспорвани. Следователно правото на Съюза не задължава националния съд да не прилага вътрешноправните процесуални норми, от които произтича силата на пресъдено нещо на дадено решение, дори ако това би позволило да се отстранят последиците от вътрешно правоотношение, които са несъвместими с това право. От друга страна, редът и условията за прилагане на принципа за силата на пресъдено нещо се определят във вътрешния правен ред на държавите членки по силата на принципа за процесуалната автономия на последните. Те обаче не трябва да са по-неблагоприятни от прилаганите към подобни вътрешни положения (принцип на равностойност), нито да са определени така, че да правят практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на правата, предоставени от правния ред на Съюза (принцип на ефективност).
- 91 След като констатира, че *„съгласно член 1713, параграф 9 от Code judiciaire (Съдебен кодекс) „в отношенията между страните арбитражното решение има последиците на съдебно решение“ и че „по силата на членове 24 и 28 от Code judiciaire (Съдебен кодекс) всяко окончателно*

съдебно решение има сила на пресъдено нещо от момента на постановяването му [...] и всяко съдебно решение придобива сила на пресъдено нещо от момента, в който повече не подлежи на възражение или обжалване, освен при предвидените в закона изключения, и без да се засягат последиците от извънредните способности за обжалване“; в обжалваното съдебно решение се приема, че „от тези правни норми следва, че арбитражното решение има сила на пресъдено нещо от датата, на която е постановено, без да е необходимо предварително провеждане на производство по екзекватура, освен при изменение на решението във въззивно производство пред други арбитри или при отмяна от националната юрисдикция“.

- 92 В обжалваното съдебно решение се посочва, че арбитражното решение от 9 март 2017 г. е окончателно и се ползва със сила на пресъдено нещо, че в него е налице произнасяне по спорния въпрос за съвместимостта на членове 18bis и 18ter от Правилника с правото на Съюза и че следователно основанията, изведени от твърдяната незаконосъобразност на тези членове с оглед на разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС и на Първия допълнителен протокол към ЕКПЧ, са недопустими поради силата на пресъдено нещо на арбитражното решение.
- 93 В тази част от основанието се посочва, че в обжалваното съдебно решение не е разгледан въпросът дали решението на спортния арбитражен съд от 9 март 2017 г., на което е призната силата на пресъдено нещо, е съобразено с основните разпоредби на правото на Съюза, за които жалбоподателят твърди, че са нарушени, като изтъква, че е претърпял вреди от това, макар арбитражното решение да не е било предмет на контрол за съответствие с това право, което дава възможност да се отправи преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз.
- 94 Разглеждането на тази част от основанието предполага преди произнасянето по същество тълкуване на член 19, параграф 1 ДЕС и поставяне на Съда на Европейския съюз на първия въпрос, формулиран в диспозитива на решението.

Б. По второто основание

- 95 Cour de cassation (Касационен съд) приема, че първата част на второто основание не се подкрепя от фактите, тъй като Cour d'appel (Апелативен съд) е разгледал това основание, като е констатирал, че обстоятелството, че УЕФА активно подкрепя спорната забрана, е без значение за гражданската отговорност, още повече че предвид класирането му през 2015 г. участието на жалбоподателя в организираниите от УЕФА срещи било чисто хипотетично.
- 96 Cour de cassation (Касационен съд) приема, че разглеждането на втората част от второто основание изисква фактически проверки, надхвърлящи

правомощията му, поради което основанието е недопустимо по съображения, присъщи на касационното производство.

В. По третото основание

- 97 Cour de cassation (Касационен съд) приема третото основание за допустимо, тъй като това основание на практика не го задължава да прецени стойността на изтъкнатите от жалбоподателя основания за оборване на доказателствената стойност на арбитражното решение, а основанието, с което се твърди нарушение на член 19, параграф 1 ДЕС, е свързано с обществения ред и може да бъде повдигнато за първи път пред Cour de cassation (Касационен съд). Ако основанието е доказано, нарушението на тази разпоредба би било достатъчно за касационна отмяна на съдебното решение.
- 98 С обжалваното съдебно решение се отхвърля искането на жалбоподателя срещу URBSFA с мотива, че *„съдебно решение е противопоставимо на трети лица, в смисъл че самото му съществуване в правния ред е задължително за всички“*, че *„противопоставимостта на съдебното решение спрямо трети лица означава, че доказателствената сила на постановеното по спорен въпрос може да бъде изтъкнато срещу и от трети лица, при условие че не се докаже обратното“*, че *„това правило важи за арбитражното решение“* и че жалбоподателят не оборва доказателствената сила на решението на арбитражния съд от 9 март 2017 г.
- 99 С това основание се твърди, че обжалваното съдебно решение възлага на жалбоподателя тежестта да обори презумпцията, изведена от посоченото арбитражно решение, че ограниченията, произтичащи от членове 18bis и 18ter от Правилника за STJ, са в съответствие с основните разпоредби на правото на Съюза, чието нарушение твърди жалбоподателят, като изтъква, че от това произтичат вреди за него, макар арбитражното решение да не е било предмет на контрол за съответствие с правото на Съюза, което да даде възможност за отправяне на преюдициално запитване до Съда.
- 100 Разглеждането на основанието в тази му част предполага тълкуване на член 19, параграф 1 ДЕС. Ето защо преди произнасянето по делото следва да се отправи до Съда на Европейския съюз вторият въпрос, формулиран в диспозитива на настоящото решение.